

**NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES)
č. 2004/2003**

zo 4. novembra 2003

o štatúte a financovaní politických strán na európskej úrovni

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 191,

so zreteľom na návrh Komisie,

konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽¹⁾,

keďže:

- (1) článok 191 zmluvy uvádza, že politické strany na európskej úrovni sú dôležitým faktorom integrácie v rámci únie a že prispievajú k formovaniu európskeho povedomia a vyjadreniu politickej vôle občanov únie;
- (2) pre politické strany na európskej úrovni by sa malo vypracovať množstvo základných pravidiel vo forme nariadení, najmä s ohľadom na ich financovanie. Skúsenosti, získané pri uplatňovaní tohto nariadenia, by mali ukázať rozsah, v akom by tieto nariadenia mali, alebo nemali byť doplnené ďalšími pravidlami;
- (3) skúsenosti ukazujú, že politická strana na európskej úrovni bude mať za členov občanov zhromaždených vo forme politickej strany alebo politických strán, ktoré tvoria alianciu. Preto by mali byť objasnené pojmy „politická strana“ a „aliancia politických strán“ použité v tomto nariadení;
- (4) k identifikácii „ politickej strany na európskej úrovni“ je dôležité vytvoriť určité podmienky. Obzvlášť pre politické strany na európskej úrovni je potrebné dodržiavať princípy, na ktorých je založená Európska únia, tak ako je ustanovené v zmluvách a uznané v Charte základných práv Európskej únie;
- (5) by mal byť stanovený postup pre politické strany na európskej úrovni, ktoré by mali záujem o financovanie podľa tohto nariadenia;
- (6) by malo byť taktiež vypracované ustanovenie na pravidelné preverovanie podmienok, vzťahujúcich sa na identifikáciu politickej strany na európskej úrovni;
- (7) politické strany na európskej úrovni, ktoré sú financované podľa tohto nariadenia by mali podliehať povinnostiam zameraným na zaručenie transparentnosti zdrojov financovania;
- (8) v súlade s vyhlásením č. 11 v článku 191 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, pripojenom k Záverečnému aktu zmluvy z Nice, finančné prostriedky udelené v zmysle tohto nariadenia by sa nemali použiť na financovanie, či už priame alebo nepriame, politických strán na národnej úrovni. Na základe rovnakého vyhlásenia, ustanovenia o financovaní politických strán na európskej úrovni by sa mali uplatňovať na rovnakom základe na všetky politické sily, ktoré sú zastúpené v Európskom parlamente;
- (9) by mal byť určený charakter výdavkov, ktoré je možno financovať podľa tohto nariadenia;

⁽¹⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 19. júna 2003 (ešte neuvyhlásené v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 29. septembra 2003.

▼B

- (10) vyčlenené rozpočtové prostriedky podľa tohto nariadenia by mali byť stanovené v súlade s každoročným rozpočtovým postupom;
- (11) je potrebné zaručiť maximálnu transparentnosť a finančnú kontrolu politických strán na európskej úrovni, financovaných zo všeobecného rozpočtu Európskej únie;
- (12) by mal byť vytvorený kľúč na rozdeľovanie rozpočtových prostriedkov, ktoré sú v každom roku dostupné, berúc do úvahy na jednej strane počet poberateľov a na druhej strane počet zvolených členov v Európskom parlamente;
- (13) technická pomoc, ktorú má poskytovať Európsky parlament politickým stranám na európskej úrovni by sa mala riadiť zásadou rovnakého zaobchádzania;
- (14) uplatňovanie tohto nariadenia a financované aktivity by mali byť preskúmané v správe Európskeho parlamentu, ktorá by mala byť zverejnená;
- (15) súdna kontrola, ktorá patrí do príslušnosti Súdneho dvora pomôže zaistiť správne uplatňovanie tohto nariadenia;
- (16) na to, aby sa uľahčil prechod na nové pravidlá, uplatňovanie určitých ustanovení tohto nariadenia by sa malo odložiť až do zvolenia nového Európskeho parlamentu v júni 2004,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet a rozsah

Toto nariadenie ustanovuje pravidlá pre štatút a financovanie politických strán na európskej úrovni.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa rozumie:

1. „politickou stranou“ združenie občanov:
 - ktoré sleduje politické ciele a
 - ktoré je uznané alebo založené v súlade s právnym poriadkom aspoň jedného členského štátu;
2. „alianciu politických strán“ štruktúrovaná spolupráca aspoň medzi dvomi politickými stranami;
3. „politickou stranou na európskej úrovni“ politická strana alebo aliancia politických strán, ktoré spĺňajú podmienky uvedené v článku 3;

▼M1

4. „politickou nadáciou na európskej úrovni“ je subjekt alebo sieť subjektov, ktorý(-á) má právnu subjektivitu v členskom štáte, je pridružený(-á) k politickej strane na európskej úrovni a prostredníctvom svojej činnosti posilňuje a dopĺňa v rámci cieľov a základných hodnôt presadzovaných Európskou úniou ciele politickej strany na európskej úrovni predovšetkým plnením týchto úloh:
 - sledovanie, analyzovanie a obohacovanie diskusie o otázkach európskej verejnej politiky a o procese európskej integrácie,
 - vyvíjanie činností spojených s otázkami európskej verejnej politiky, ako napríklad organizovanie a podpora seminárov, školení, konferencií a štúdií na tieto témy určených pre príslušné zainte-

▼ M1

- resované strany, vrátane mládežníckych organizácií a iných predstaviteľov občianskej spoločnosti,
- vyvíjanie spolupráce so subjektmi rovnakého typu s cieľom podpory demokracie,
 - poskytovanie rámca pre spoluprácu vnútroštátnych politických nadácií, akademikov a iných príslušných aktérov na európskej úrovni;
5. „financovaním zo všeobecného rozpočtu Európskej únie“ je grant v zmysle článku 108 ods. 1 nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 ⁽¹⁾ (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“).

▼ B*Článok 3***Podmienky**

► **M1** 1. ◀ Politická strana na európskej úrovni musí spĺňať nasledovné podmienky:

- a) má právnu subjektivitu v členskom štáte, v ktorom má svoje sídlo;
- b) je zastúpená najmenej v jednej štvrtine členských štátov členmi Európskeho parlamentu alebo v národných parlamentoch, alebo v regionálnych parlamentoch, alebo regionálnych zhromaždeniach, alebo získala najmenej v jednej štvrtine členských štátov najmenej tri percentá hlasov v každom z týchto členských štátov v posledných voľbách do Európskeho parlamentu;
- c) dodržiava najmä vo svojom programe a činnostiach zásady, na ktorých je založená Európska únia, najmä zásadu slobody, demokracie, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd a právny poriadok;
- d) zúčastnila sa volieb do Európskeho parlamentu alebo vyjadrila svoj úmysel tak urobiť.

▼ M1

2. Politická nadácia na európskej úrovni musí spĺňať tieto podmienky:

- a) musí byť pridružená k jednej z politických strán na európskej úrovni uznanej v súlade s odsekom 1, čo musí uvedená politická strana potvrdiť;
- b) musí mať právnu subjektivitu v členskom štáte, v ktorom má svoje sídlo; táto právna subjektivita je oddelená od právnej subjektivity politickej strany na európskej úrovni, ku ktorej je nadácia pridružená;
- c) musí dodržiavať, najmä vo svojom programe a činnostiach, zásady, na ktorých je založená Európska únia, najmä zásadu slobody, demokracie, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd a zásady právneho štátu;
- d) nesmie podporovať ciele spojené so ziskom;
- e) jej riadiaci orgán musí mať z geografického hľadiska vyvážené zloženie.

3. V rámci tohto nariadenia je na každej politickej strane a nadácii na európskej úrovni, aby si stanovili špecifické podmienky svojho vzťahu v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, vrátane primeraného stupňa oddelenia každodenného riadenia a riadiacich štruktúr politickej

⁽¹⁾ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 248, 16.9.2002, s. 1). Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1525/2007 (Ú. v. EÚ L 343, 27.12.2007, s. 9).

▼M1

nadácie na európskej úrovni na jednej strane a politickej strany na európskej úrovni, ku ktorej je nadácia pridružená, na strane druhej.

▼B*Článok 4***Žiadosť o financovanie**

1. Na to, aby politická strana na európskej úrovni získala finančné prostriedky zo všeobecného rozpočtu Európskej únie, musí každý rok predložiť žiadosť Európskemu parlamentu.

Európsky parlament rozhodne do troch mesiacov a prideli a spravuje príslušné rozpočtové prostriedky.

2. K prvej žiadosti musia byť pripojené tieto doklady:

▼M1

a) doklady o tom, že žiadateľ spĺňa podmienky stanovené v článkoch 2 a 3;

▼B

b) politický program, ktorý obsahuje ciele politickej strany na európskej úrovni;

c) stanov, ktoré určujú predovšetkým orgány zodpovedné za politické a finančné riadenie, ako aj orgány alebo fyzické osoby, ktoré majú v každom z dotknutých členských štátov právo konať v mene politickej strany, najmä nadobúdať hnutel'ný a nehnuteľný majetok alebo nakladať s ním a zastupovať v súdnom konaní.

3. Každá zmena dokumentov uvedených v odseku 2, predovšetkým politického programu alebo stanov, ktoré už boli predložené, sa oznámi Európskemu parlamentu do dvoch mesiacov. V prípade, že k takému oznámeniu nedôjde, financovanie sa pozastaví.

▼M1

4. Politická nadácia na európskej úrovni môže požiadať o financovanie zo všeobecného rozpočtu Európskej únie len prostredníctvom politickej strany na európskej úrovni, ku ktorej je pridružená.

5. Finančné prostriedky pre politickú nadáciu na európskej úrovni sa pridelujú na základe jej pridruzenia k politickej strane na európskej úrovni s výhradou článku 10 ods. 1. Na takto pridelené finančné prostriedky sa vzťahujú články 9 a 9a.

6. Finančné prostriedky pridelené politickej nadácii na európskej úrovni sa použijú len na účel financovania jej činnosti v súlade s článkom 2 ods. 4. V žiadnom prípade sa nemôžu použiť na financovanie volebných alebo referendumových kampaní.

7. Odseky 1 a 3 sa pri posudzovaní žiadostí o financovanie zo všeobecného rozpočtu Európskej únie vzťahujú podobne na politické nadácie na európskej úrovni.

▼B*Článok 5***Overovanie**

1. Európsky parlament pravidelne overuje ako politické strany na európskej úrovni pokračujú v dodržiavaní podmienok ustanovených v článku 3 písm. a) a b).

2. Vzhľadom na podmienku uvedenú v článku 3 písm. c), na žiadosť jednej štvrtiny jeho členov, zastupujúcich najmenej tri politické skupiny v Európskom parlamente, Európsky parlament overí, na základe väčšiny svojich členov, že politická strana na európskej úrovni naďalej dodržiava túto podmienku.

▼B

Európsky parlament pred vykonaním takéhoto overenia vypočuje zástupcov príslušnej politickej strany na európskej úrovni a požiada výbor zložený z nezávislých osobností o oznámenie stanoviska k tejto veci v primeranej lehote.

Výbor tvoria traja členovia, z ktorých jeden je menovaný Európskym parlamentom a Rada a Komisia menujú po jednom členovi.. Sekretariát a financovanie výboru zabezpečuje Európsky parlament.

3. Ak Európsky parlament zistí, že akákoľvek podmienka uvedená v článku 3 písm. a), b) a c) už nie je splnená, príslušná politická strana na európskej úrovni, ktorá z tohto dôvodu stratila tento štatút, bude vylúčená z financovania podľa tohto nariadenia.

▼M1

4. Odsek 2 sa vzťahuje podobne na politické nadácie na európskej úrovni.

5. Ak politická strana na európskej úrovni, ku ktorej je pridružená politická nadácia na európskej úrovni, stratí svoj štatút, príslušná politická nadácia na európskej úrovni bude vylúčená z financovania podľa tohto nariadenia.

6. Ak Európsky parlament zistí, že ktorákoľvek z podmienok uvedených v článku 3 ods. 2 písm. c) už nie je splnená, príslušná politická nadácia na európskej úrovni bude vylúčená z financovania podľa tohto nariadenia.

*Článok 6***Povinnosti spojené s financovaním**

1. Politická strana na európskej úrovni rovnako ako politická nadácia na európskej úrovni:

- a) každoročne zverejní svoje príjmy a výdavky a výkaz aktív a pasív;
- b) oznámi zdroje svojho financovania poskytnutím zoznamu darcov a darov prijatých od každého darcu s výnimkou darov nepresahujúcich 500 EUR ročne na jedného darcu.

2. Politická strana na európskej úrovni rovnako ako politická nadácia na európskej úrovni nesmie prijať:

- a) anonymné dary;
- b) dary z rozpočtov politických skupín v Európskom parlamente;
- c) dary od podnikateľského subjektu, na ktorý môžu mať orgány verejnej moci priamy alebo nepriamy dominantný vplyv na základe jeho vlastníctva, ich finančnej účasti v ňom alebo predpisov, ktoré sa naň uplatňujú;
- d) dary presahujúce 12 000 EUR ročne na jedného darcu od akejkoľvek fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá nie je podnikateľským subjektom uvedeným v písmene c), a bez toho, aby boli dotknuté odseky 3 a 4;
- e) dary od akéhokoľvek orgánu verejnej moci z tretej krajiny vrátane darov od akéhokoľvek podnikateľského subjektu, na ktorý môžu mať orgány verejnej moci priamy alebo nepriamy dominantný vplyv na základe vlastníctva tohto subjektu, ich finančnej účasti v ňom alebo predpisov, ktoré sa naň uplatňujú.

3. Príspevky poskytnuté politickej strane na európskej úrovni od vnútroštátnych politických strán, ktoré sú členmi politickej strany na európskej úrovni, alebo od fyzickej osoby, ktorá je členom takejto strany na európskej úrovni, sú prípustné. Príspevky poskytnuté politickej strane na európskej úrovni od vnútroštátnych politických strán alebo fyzických osôb nesmú presiahnuť 40 % ročného rozpočtu tejto politickej strany na európskej úrovni.

▼ M1

4. Príspevky poskytnuté politickej nadácii na európskej úrovni od vnútroštátnych politických nadácií, ktoré sú členmi politickej nadácie na európskej úrovni, ako aj od politických strán na európskej úrovni sú prípustné. Tieto príspevky nesmú presiahnuť 40 % ročného rozpočtu uvedenej politickej nadácie na európskej úrovni a nesmú pochádzať z finančných prostriedkov prijatých politickou stranou na európskej úrovni podľa tohto nariadenia zo všeobecného rozpočtu Európskej únie.

Dôkazné bremeno nesie príslušná politická strana na európskej úrovni.

*Článok 7***Zákaz financovania**

1. Finančné prostriedky politických strán na európskej úrovni zo všeobecného rozpočtu Európskej únie alebo z akéhokoľvek iného zdroja nemôžu byť použité na priame alebo nepriame financovanie iných politických strán, a najmä vnútroštátnych strán alebo kandidátov. Tieto vnútroštátne politické strany a kandidáti sa naďalej budú riadiť vnútroštátnymi predpismi.

2. Finančné prostriedky politických nadácií na európskej úrovni zo všeobecného rozpočtu Európskej únie alebo z akéhokoľvek iného zdroja nesmú byť použité na priame alebo nepriame financovanie politických strán alebo kandidátov, či už na európskej, alebo vnútroštátnej úrovni, ani nadácií na vnútroštátnej úrovni.

*Článok 8***Povaha výdavkov**

Bez toho, aby bolo dotknuté financovanie politických nadácií, rozpočtové prostriedky prijaté zo všeobecného rozpočtu Európskej únie v súlade s týmto nariadením môžu byť použité len na pokrytie výdavkov priamo spojených s cieľmi stanovenými v politickom programe podľa článku 4 ods. 2 písm. b).

Takéto výdavky zahŕňajú administratívne výdavky a výdavky spojené s technickou pomocou, stretnutiami, výskumom, cezhraničnými podujatiami, štúdiami, informáciami a uverejňovaním.

Výdavky politických strán na európskej úrovni môžu zahŕňať aj financovanie kampaní vedených politickými stranami na európskej úrovni v rámci volieb do Európskeho parlamentu, na ktorých sa zúčastňujú v zmysle článku 3 ods. 1 písm. d). V súlade s článkom 7 nesmú byť tieto rozpočtové prostriedky použité na priame alebo nepriame financovanie vnútroštátnych politických strán alebo kandidátov.

Takéto výdavky sa nesmú použiť na financovanie referendových kampaní.

Avšak v súlade s článkom 8 Aktu o všeobecných a priamych voľbách poslancov Európskeho parlamentu sa financovanie a obmedzenie výdavkov pre všetky strany a kandidátov spojených s voľbami do Európskeho parlamentu riadi v každom členskom štáte vnútroštátnymi predpismi.

▼ B*Článok 9***Vykonávanie a kontrola****▼ M1**

1. Rozpočtové prostriedky na financovanie politických strán na európskej úrovni a politických nadácií na európskej úrovni sa stanovujú v rámci ročného rozpočtového postupu a implementujú sa v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách a jeho vykonávacími predpismi.

▼ M1

Vykonávacie postupy tohto nariadenia ustanovuje povolujujúci úradník.

2. Ocenenie hnutel'ného a nehnuteľného majetku a jeho odpisy sa vykonávajú v súlade s ustanoveniami uplatniteľnými na inštitúcie v súlade s článkom 133 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

3. Kontrola finančných prostriedkov poskytnutých podľa tohto nariadenia sa vykonáva v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách a jeho vykonávacími predpismi.

Kontrola sa vykonáva aj na základe ročného osvedčovania externým a nezávislým auditom. Toto osvedčovanie sa predloží Európskemu parlamentu do šiestich mesiacov po skončení príslušného rozpočtového roka.

▼ B

4. Na základe uplatňovania tohto nariadenia sa akékoľvek finančné prostriedky, ktoré politické strany na európskej úrovni obdržali zo všeobecného rozpočtu Európskej únie neoprávnene, vrátia do tohto rozpočtu.

5. Politické strany na európskej úrovni, ktoré obdržia finančné prostriedky na základe tohto nariadenia, predložia Dvoru audítorov akýkoľvek doklad alebo informáciu, ktoré si vyžiada s cieľom plnenia jeho úloh.

Ak sú výdavky politických strán na európskej úrovni spojené s výdavkami vnútroštátnych politických strán a iných organizácií, doklad o takýchto výdavkoch vynaložených politickými stranami na európskej úrovni musí byť predložený Dvoru audítorov.

6. Na financovanie politických strán na európskej úrovni v postavení subjektov, ktoré sledujú cieľ všeobecného európskeho záujmu, sa nevzťahujú ustanovenia článku 113 finančného nariadenia týkajúcom sa znižovania financovania.

▼ M1*Článok 9a***Transparentnosť**

Európsky parlament uverejní spoločne v osobitnej časti svojej internetovej stránky vytvorenej na tento účel tieto dokumenty:

- výročnú správu s tabuľkou súm, ktoré boli vyplatené každej politickej strane a politickej nadácii na európskej úrovni za každý rozpočtový rok, na ktorý boli vyplatené granty,
- správu Európskeho parlamentu o uplatňovaní tohto nariadenia a financovaných činnostiach, ako sa uvádza v článku 12,
- ustanovenia na vykonávanie tohto nariadenia.

▼ B*Článok 10***Rozdeľovanie**

1. Dostupné rozpočtové prostriedky sú rozdeľované každoročne politickým stranám na európskej úrovni, ktoré obdržali kladné rozhodnutie vo veci ich žiadosti o finančné prostriedky podľa článku 4, a to takto:

- a) 15 % sa rozdeľuje v rovnakých čiastkach;
- b) 85 % sa rozdeľuje stranám, ktoré majú zvolených členov v Európskom parlamente, v pomere k počtu zvolených členov.

Na účely uplatňovania týchto ustanovení môže byť člen Európskeho parlamentu členom len jednej politickej strany na európskej úrovni.

▼ M1

2. Financovanie zo všeobecného rozpočtu Európskej únie nesmie presiahnuť 85 % tých nákladov politickej strany alebo politickej nadácie na európskej úrovni, u ktorých je nárok na financovanie. Dôkazné bremeno nesie príslušná politická strana na európskej úrovni.

▼ B*Článok 11***Technická podpora**

Celá technická podpora politickým stranám na európskej úrovni z Európskeho parlamentu je založená na zásade rovnakého zaobchádzania. Poskytuje sa za podmienok nie menej výhodných ako sú podmienky pre externé organizácie a združenia, ktorým môžu byť poskytnuté podobné možnosti, a poskytuje sa na základe faktúry a platby.

Európsky parlament uverejní vo výročnej správe podrobnosti o technickej podpore, poskytnutej každej politickej strane na európskej úrovni.

▼ M1*Článok 12***Hodnotenie**

Európsky parlament uverejní do 15. februára 2011 správu o uplatňovaní tohto nariadenia a financovaných činnostiach. V správe sa uvedú prípadné potrebné zmeny a doplnenia systému financovania.

▼ B*Článok 13***Nadobudnutie účinnosti a uplatňovanie**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tri mesiace po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Články 4 až 10 sa budú uplatňovať odo dňa otvorenia prvého zasadnutia po voľbách do Európskeho parlamentu v júni 2004.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.